

KAI SKOGSTROM

EUPM CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF THE STATE BORDER POLICE IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

1. Introduction

Honored Chair of the Seminar, ladies and gentlemen, dear colleagues. I am Lieutenant Colonel Kai Skogstrom. At the moment I work for European Union Police Mission in Bosnia and Herzegovina. I have served in the mission since May 2005 and I have the position of EUPM Chief Advisor to the State Border Police. I'm coming from Finland, where I have served the Finnish Border Guard since 1978.

I was asked to give you a presentation of EUPM contribution to the development of State Border Police of Bosnia and Herzegovina in the light of "Border Control in the Mirror of Dangerous Situations". Unfortunately, at the moment, the SBP does not have any official procedure developed for acting in dangerous situations. That's the reason why I have structured my presentation as follows:

- 1) Firstly I will give a general overview of the new EUPM Mission itself. Due to the fact that the mandate of EUPM has changed, I believe it is needed to give you an overall picture of the new mandate and tasks of EUPM. We'll begin watching a presentation DVD of SBP.
- 2) Secondly I will concentrate on the target of my current work – the State Border Police. I will briefly describe to you the current security environment and I'll show some statistics about the results of the work of SBP in 2005.
- 3) Thirdly I will let you know about the higher level problem – the unfinished demarcation of the state borders and problems related to that.

2. General overview of the new EUPM mission

The European Union Police Mission (EUPM) was established at the invitation of the Bosnia and Herzegovina authorities and began its work on 1st of January 2003. The mandate for EUPM 1 in BiH expired on the 31 December 2005. At the end of its three – year mandate, EUPM only partially reached the desired end-state which was to put in to place modern, sustainable, professional and multi-ethnic police agencies trained, equipped and able to assume full responsibility and to independently uphold law enforcement in line with best international standards expected in a democratic society. While progress has been made, there is still a need to continue working towards raising BiH standards, enhance BiH's capacity to fight against organized crime and restructure its police service. The Mission in Bosnia and Herzegovina is now scheduled until the end of 2007. So there is an extension for two years.

2.1 Mission mandate

EUPM, under the guidance and co-ordination of the EUSR and as part of the broader rule of law approach in BiH and in the region, will aim, through mentoring, monitoring, and inspecting to establish in BiH a sustainable, professional and multi-ethnic police service operating in accordance with best European and international standards.

- a) EUPM will actively support, advice and guide the preparation and implementation of police restructuring in line with the three EC principles for police restructuring which were confirmed in the political agreement adopted by the RS National Assembly, the Federation Parliament and the BiH State Parliament in October 2005.
- b) Improve, through mentoring, monitoring and inspecting, police managerial and operational cooperation capacities, especially at the State level, including relations and coordination with other law-enforcement agencies
- c) Improve, through proactive mentoring, monitoring and inspecting, police managerial, operational and coordination capacities, especially at the State level to enhance BiH's capacity to fight against organised crime in accordance with existing international and in particular regional, commitments and obligations.
- d) In close coordination with the EUSR, monitor the exercise of political control over the police and address inappropriate political interference in the operational management of the police.
- e) Assist the BiH Police in planning and conducting counter organised crime activities and follow up their actions by means of inspection, mentoring and monitoring functions. When inappropriate conduct is observed, this will be referred to the EUSR/HR for further action.
- f) Strengthening the internal and external control, inspection and accountability of BiH Police to ensure the development of an effective and self sustainable system, and inspect the BiH police in order to identify the systemic problems, corruption, suspected non compliant police officers and criminal links within the police.

2.2 Execution of Police Head of Mission's intent

Considering the fact that many systemic problems, which have been affecting the efficiency of police agencies in BiH, have already been resolved, the refocused mission will work on the more selective issues in a more proactive manner. EUPM aims to BiH police in the key areas of:

- a) Support to the Police Restructuring Process;
- b) Assistance to the local police in the fight against major and organised crime; including strengthening the operational capacity of BiH police, strengthening the local ownership and responsibility, facilitating police coordination, cooperation and information exchange capacities, enhancing the cooperation between police

- and prosecutor office and assisting the local authorities in the planning and conduct of major and organised crime investigations, and
- c) Strengthening internal and external control, inspection and accountability of BiH Police.

The BiH Police will have full responsibility and ownership over all policing issues.

2.3 Principles of work

The following principles will be adopted whilst performing the tasks of EUPM:

- a) Forming close and constructive relationships with BiH Police,
- b) Fostering of local ownership,
- c) Proactive approach when mentoring, monitoring and inspecting,
- d) Promoting the importance of proper co-ordination between all actors within the Criminal Justice system,
- e) Using “inspection” methodology to support BiH Police in improving internal and external control, inspection and accountability whereby two central inspection teams will be called to carry out inspections of complex and time-consuming cases.

2.4 Strengthening of Operational Capacity

EUPM will continue to monitor and mentor the implementation of operational capacity-building projects for SIPA and SBP, including training. EUPM will continue to contribute to the role of SBP in the implementation of the Integrated Border Management (IBM) strategy as well to the practical implementation of the respective legal framework.

2.5 Facilitation of Police Coordination and Information Exchange

EUPM will support the development of a standard for joint undertakings of SBP and Indirect Taxation Administration (ITA) in line with the Mutual Co-operation Agreement aimed at tackling organised cross-border criminal activity.

2.6 Further support to the development of SBP

The second target at the end of EUPM is the full establishment of the state-level agencies, preparing SBP and SIPA (State Investigation and Protection Agency) to be fully operational in order to meet BiH's commitments and international co-operation commitments.

SBP and State Investigation and Protection Agency (SIPA) are the recently established state level police agencies. Different from other police agencies in the country, these agencies are still in a transitional phase and therefore are not yet operating in a fully effective manner. SIPA and SBP are vital for completion of the tasks of EUPM and reaching the desired end state. Therefore, the stability of these agencies has to be ensured in order to expect visible results. However; there are still systemic deficiencies in these agencies which are affecting their efficiency and effectiveness (legal, administrative, budget etc). Subsequently, in addition to performing the key tasks of the Mission mandate in these

agencies, special attention shall be given to them to contribute to the establishment of self sustainable police agencies.

Concerning to the SBP, EUPM will provide assistance to SBP for establishment of a case management system and an efficient criminal investigation capacity, re-organisation of SBP, the implementation of the Integrated Border Management strategy (IBM).

EUPM focus is at higher management level of the local police officials. EUPM is deployed throughout the country in four regions and in the state level agencies like State Border Police and State Investigation and Protection Agency (SIPA).

At the moment total field deployment of the EUPM staff is consisting of 172 International Police Officers, 31 international civilians and 211 locals. Police officers come from 24 EU-Member States (90%) and 9 non-member states. (Bulgaria, Canada, Iceland, Norway, Romania, Russia, Switzerland, Turkey, Ukraine). As you can notice the number of personnel is reduced by more than half compared to EUPM 1.

3. The Bosnia and Herzegovina State Border Police

The State Border Service (SBS, in the future State Border Police, SBP) was an initial concept of the UN IPTF strategy to create state level security institutions (in addition to SIPA and later MoS). The SBP is the first state level multi-ethnic police force in BiH. It began to function in 2000 when it covered about 10% of borders and by 2002 it covered the green border and airports. Now, it covers 100% of all legal crossings and all airports with regular patrol and boat units covering 1550 km.

Currently there are 55 international border crossing points including four international airports) and 34 local BCPs (25 on the Croatian and 9 on SMN border) These BCPs are those contained within variety of treaty documents that are, or have been, negotiated with Croatia and SCG.

The State Border Police is currently tasked with supervision of the border, control of border crossings and airports, discovering and preventing border crime related offences, searching for the persons responsible and investigating border related criminal offences within the jurisdiction of SBP through its daily routines.

The SBP's structure is a centralized, state level institution continues to shield it from excessive local political interference, although a level of interference still exists when speaking about upper management. It must also be assumed that local deals and internal job protection arrangements between SBP, Customs, local political, business, cultural and ethnic interests are almost certainly in place.

The SBP has the legal power and the organizational structure to act as a police force at BiH state level along the borders, and is mandated to conduct in-depth investigations. In regards to the field structure, the SBP is set up with five regional Field Offices and one Field Office for the airports.

As regards working conditions, a concise report was carried out and produced at the end of 2004 on all the international and local BCPs and it concluded that most of those are of poor quality and not up to European standards.

The statistics show the success of the State Border Police:

In 2005 the State border Police arrested 655 who attempted to cross the BiH border illegally

- 534 wanted persons were arrested
- 334 Forged documents were detected
- 350 vehicles were confiscated

- Huge amount of different kind of smuggled goods were confiscated, i.e.
- 22,110 kg of sugar
- 3,704 kg of coffee
- 14,580 cartons of cigarettes
- 27,10 kg of heroin
- 9,50 kg of cocaine
- 1123 ecstasy tablets
- 110,6 kg of marijuana

4. Unfinished demarcation of the state borders

BiH was until 1992, one of the republics within SFRY. The then Yugoslav republics were separated by administrative borders and as such they have never been physically marked. To date, the physical demarcation of the border line, between the independent, internationally recognised BiH and the neighbouring countries has not been conducted in any part of the territory due to significant number of objective and subjective reasons on which BiH SBS has little or no influence.

4.1. About the demarcation of the borders.

In short the procedure is as follows: The experts of the State Border Commissions identify every inch of the border on the basis of the cadastre books, old maps, tax payment registries etc. Once the border is identified and maps drafted by the State Border Commission experts of two neighboring countries, the Agreement on the Border needs to be signed by the competent bodies or representatives. Only when the Parliaments of both countries in question ratify the Agreement, the process of the border demarcation can start.

4.2. Border with Croatia

The Agreement on the Border between Croatia and Bosnia and Herzegovina was signed in 1999 by the then Presidents of the two countries. Consequently, the State Border Commissions of both countries have identified the border and signed the maps. According to this document two small islands Veliki Skolj and Mali Skolj as well as the tip of Klek peninsula belong to BiH. However, the Agreement on the Border has never been ratified by any of the Parliaments.

On week 21/2006, the Croatian State Border Commission sent the documents to the BiH Council of Ministers (CoM) that, according to the Croatian Government, offer new facts, proofs that the islands and the tip of Klek belongs to Croatia. The experts of the BiH State Border Commission will analyse the received documentation and, by the end of May, send their opinion to the CoM. The CoM will, on the basis of this report give the answer to the Croatian Government whether they agree to new negotiations or not.

The reasons why Croatia needs this territory and the reasons why BiH needs it are the same – economic, political and strategic. The Croatian Government plans to build a bridge from Peljesac peninsula to the mainland and connect its territories and BiH needs free access to open sea, international waters. In order to achieve those goals, both countries need those tiny islands and it is unlikely that either of the countries will easily give them up.

Because the resolution of the dispute is very important for both countries it is extremely sensitive.

4.3. Borders with Serbia and Montenegro

As from the week 21/2006, BiH has one more neighbour. At the referendum, held on 21 May, the citizens of Montenegro voted for independence from the state union of Serbia and Montenegro.

It is important to emphasize that all problematic areas and “disputable” parts of the border with former Serbia and Montenegro have remained along the border with Serbia. Therefore, no policy changes on the Serbian side can be expected as the result of the Montenegro independence. For the time being, there are no clear indications of what the standpoint of the Government of Montenegro will be towards the border issues.

4.4. Some Practical difficulties related to the unsolved problem (as example)

- Problem of determination of facts during border incidents (it is not clear whether a certain activity presented a violation of border because it is not practically possible to define on whose territory border incident started, whether it presented violation of other country’s territory);
- Difficult orientation in the field in the sense of definition of area of activities for BiH SBS officers (area of general responsibility of BiH SBP, area of border zone, area of special approval for movement of people and similar);
- Citizens are not in position to know exact position of the border line as it is not marked, and that is often a reason for committed offences related to violation of border and protected zone;
- Inability to establish permanent and occasional patrol paths along the state border due to undefined border line;
- Existence of parts of territory which present “nobody’s territory” or territory which claim two countries (e.g. certain islands on the Drina River which is patrolled by officers from both countries).

4. Conclusion

I will end my presentation by emphasizing a couple of important issues. As a normal development of a crisis aftermath the local Law Enforcement Agencies of BiH shall take the whole responsibility by themselves in the future - then it is a question of local ownership. It is already seen that the military presence in BiH will be reduced in 2007 and EUPM will finalize its task by the end of 2007. The presence International Community in BiH will also be diminishing in 2007.

To solve the above mentioned problems related to the unfinished demarcation of the borders is above the mandate / tasks of EUPM SBP but also BiH SBP. In practise the problem hampers a lot of the daily work of BiH SBP. It is an obligation for higher level international authorities to recognise the problem and to accelerate the process. The finalization of the physical marking of the State Borders is also an indication of an Independent State.

AZ EURÓPAI UNIÓ RENDŐRI MISSZIÓJÁNAK FELADATA BOSZNIA-HERCEGOVINA HATÁRŐRSÉGÉNEK FEJLESZTÉSÉBEN

1. Bevezetés

Az Európai Unió Rendőri Missziójának (továbbiakban: misszió) felelős vezetőjeként arra kaptam felkérést, hogy mutassam be a misszió Bosznia és Hercegovinában végzett tevékenységét, megvilágítva a „Határellenőrzés a veszélyhelyzetek tükrében” című témakört. Sajnos a BIH BP-nek nincs hivatalosan kialakított tevékenységi rendje a veszélyes helyzetek kezelésére. Éppen ezért az előadásomat az alábbiak szerint építettem fel:

Először általános áttekintést adok magáról a misszióról. Ennek oka, hogy annak mandátuma megváltozott, ami indokolja, hogy egy áttekintő képet adjak az új mandátumról és az új feladatokról.

Másodszor a jelenlegi munkánk céljára koncentrálok, amely maga a boszniai határrendőrség. Röviden bemutatom a jelenlegi biztonsági helyzetet és statisztikai adatok segítségével szemléltetem a boszniai határőrség 2005. évi munkájának eredményeit.

Harmadszorra megismertetem Önökkel a magasabb szinten jelentkező problémákat, a befejezetlen határkijelölést és az ehhez kapcsolódó gondokat.

2. A misszió általános bemutatása

A misszió Bosznia és Hercegovina vezetőinek felkérésére került létrehozásra, tevékenységét 2003. január elsején kezdte meg. A misszió első mandátuma 2005. december végén lejárt, de az előzetesen kitűzött célt, amely egy modern, önálló, professzionális, jól képzett és felszerelt, valamint vegyes etnikumú tagokból álló, a legmagasabb nemzetközi elvárásoknak is megfelelő rendvédelmi szerv létrehozására irányult, csak részben sikerült teljesíteni. Mindamellet tehát, hogy történt fejlődés a fenti célt illetően, a munkát tovább kell folytatni. A boszniai hatóságok szervezett bűnözés elleni harcban és a szervezeti struktúrában való további színvonalemelést érdekelten döntés született arra, hogy egy új misszió kezdődik, amely a tervek szerint 2007 végéig – vagyis további két év időtartamban – meghosszabbítja tevékenységét.

2.1. A misszió mandátuma

A misszió az EUSR (EU Special Representative) irányítása alatt Bosznia-Hercegovina és a régió jogrendszerhez való kapcsolódása részeként megfigyelés, segítség és ellenőrzés módszerét használva célul tűzi ki Boszniában egy önállóan működő, professzionális, több nemzetiségű rendőri erő létrehozását, amely a legjobb európai és nemzetközi normák szerint működik.

- a) A misszió aktívan támogatja, tanácsaival segíti és vezeti a rendőrség átalakítását az Európai Közösség (EC) rendőrségi átalakításra vonatkozó hármass iránymutatásával összhangban, melyet politikai egyetértéssel hagyott jóvá a Szerb Köztársaság Nemzeti Gyűlése, a Federáció Parlamentje és Bosznia Országos Parlamentje 2005. októberében.
- b) A mentori tevékenységen keresztül megfigyelve és vizsgálva tökéletesíti a rendőrség vezetési és működési lehetőségeit, különösen országos szinten, beleértve az együttműködés és a koordináció kérdéseit más rendvédelmi szervekkel.
- c) Előrelátó mentori megfigyelői és ellenőrzési tevékenységgel fejleszti a rendőrség vezetési és működési képességeit, különösen országos szinten, és Bosznia lehetőségeivel összhangban a nemzetközi, a regionális előírásokkal és kötelezettségekkel összhangban fellép a szervezett bűnözés elleni harcban.
- d) Együttműködve az EUSR-al megfigyeli a rendőrség feletti politikai ellenőrzést, és elhárítja a nem elfogadható politikai beavatkozást a rendőrség végrehajtó szerveinél.
- e) Segíti Bosznia rendőrségét a szervezett bűnözés elleni tevékenység tervezésében és végrehajtásában, figyelemmel kíséri a tevékenységet, ellenőrzi és támogatja a szakmai munkát.
- f) Megerősíteni Bosznia rendőrségének belső és külső ellenőrzését, vizsgálhatóságát és számonkérhetőségét, biztosítva a fejlődését egy hatékony, önállóan működő rendszernek. Vizsgálni Bosznia rendőrségét annak érdekében, hogy azonosításra kerüljenek a rendszerbeli problémák, a korrupció, valamint a bűnözői csoportokkal való kapcsolat a rendőrségen belül.

2.2. A misszió rendőri vezetője által kitűzött célok megvalósítása

Tekintettel a tényre, hogy a rendszerbeli problémák hatással vannak a boszniai rendőri szervek hatékonyságára, elhatározták, hogy az új misszió jól kiválasztott célok érdekében fog dolgozni és sokkal előrelátóbb módon. A misszió célja a boszniai rendőrség irányában a kulcsfontosságú területeken:

- a) Támogatni a rendőrség átalakításának folyamatát.
- b) Segítséget nyújtani a helyi rendőrségnek a bűncselekmények és a szervezett bűnözés elleni harcban, beleértve a boszniai rendőrség műveleti képességeinek megerősítését, a felelősségérzet növelését, elősegítve a rendőri együttműködést az információcsere terén, fokozni az együttműködést a rendőrség és az ügyészség között, segíteni a helyi hatóságokat a tervezésben és a végrehajtásban a bűnügyek és a szervezett bűnözői tevékenység kivizsgálásában.
- c) Erősíteni a belső és külső ellenőrzést, a boszniai rendőrség felügyeletét és számonkérhetőségét, hogy a rendőrség teljességgel magának érezzen minden rendészeti ügyet.

2.3. A munka alapelvei

A misszió feladatai során az alábbi alapelveket követi:

- a) Építsen ki közeli és építőjellelű kapcsolatot a boszniai rendőrséggel;
- b) Segítse elő a helyi felelősségérzet növelését;
- c) Előrelátó tevékenységgel végezzen megfigyelést, mentori munkát és ellenőrzést;

- d) Növelje a tökéletes koordináció fontosságát a bünygyi jogrendszer minden szereplője között;
- e) Vizsgálati módszerek alkalmazásával segítse Bosznia rendőrségét a belső és külső ellenőrzés fejlesztésében, a nyomozásban, a számonkérhetőségben, melynek érdekében két ellenőrző csoport kerül létrehozásra, hogy vizsgálja a komplex és időigényes ügyeket.

2.4. Az akcióképesség erősítése

A misszió folytatja az akcióképességet építő projekt megvalósításának megfigyelését, segítését és ellenőrzését a SIPA-nál (State Investigation and Protection Agency) és a határőrségnél, beleértve a képzést is. A misszió folytatja közreműködését a határőrség integrált határőrizeti feladatainak megvalósításában, valamint a kapcsolódó jogi keretek gyakorlati megvalósításában.

2.5. Rendőri együttműködés és információcsere

A misszió támogatja a határrendőrség és a VÁM szervek területi fejlesztését, a köztük meglévő együttműködési megállapodás előírásainak közös végrehajtása érdekében, melynek célja a határon átható szervezett bűnözés elleni küzdelem.

2.6 A határőrség további fejlesztésének segítése

A második cél a misszió végére az országos hatáskörű szervezetek, mint a SIPA és a határőrség működőképességének megvalósítása annak érdekében, hogy megfeleljenek a boszniai és a nemzetközi elvárásoknak. A határőrség és a SIPA két országos hatáskörrel létrehozott rendvédelmi szervezet. Különböznek a többi rendvédelmi szervezettől. Ezek már átalakítás alatt állnak és ezért még nem tökéletesen működőképesek. A SIPA és a határőrség létfontosságú a misszió feladatainak teljesítésében, hogy elérjék megkívánt, végső állapotukat. Éppen ezért ezen szervezetek stabilitását biztosítani kell, hogy számítani lehessen kézzelfogható eredményekre. Vannak még rendszerbeli hiányosságok ezeknél a szervezeteknél, melyek hatással vannak az eredményességre és a hatékonyságra (jogi, adminisztratív, költségvetési, stb. területen.) Ezt követően, de a misszió kulcsfeladatainak végrehajtásával egyidőben különös figyelmet kell fordítani arra, hogy önállóan működni képes rendőri szervek jöjjenek létre.

A határőrséggel kapcsolatban a misszió segítséget nyújt az ügyek kezelési rendjének kialakításához, a bünygyi nyomozó kapacitás erősítéséhez, a határőr szervezet átszervezéséhez, és az integrált határellenőrzési stratégia kialakításához. A misszió a rendőri vezetés felső szintjeire koncentrál, az állomások négy régióban, az ország egész területén, az országos hatáskörű szerveknél, így a határőrség és a SIPA-nál is jelen vannak.

Jelenleg a misszió teljes állománya 172 fő nemzetközi rendőr, 31 fő nemzetközi civil és 211 fő helyi alkalmazott. A rendőrtisztek az EU huszonnégy tagállamból (90 %) és kilenc nem EU tagállamból érkeztek (Bulgária, Kanada, Izland, Norvégia, Románia, Oroszország, Svájc, Törökország és Ukrajna). A misszió jelenlegi létszáma az első mandátumhoz képest a felére csökkent.

Adatok a Határőrség eredményeiről: 2005-ben a határőrség

- őrizetbe vett 655 személyt illegális határátlépés kísérlete miatt,

- elfogott 534 körözött személyt,
- felfedett 334 hamis okmányt,
- elkobzott 350 járművet,
- lefoglalt nagy mennyiségű különböző csempészett termékeket, így pld: 22.110 kg cukrot, 3.704 kg kávé, 14.580 karton cigarettát, 27,1 kg Heroint, 9,5 kg Cocainet, 1.123 Extasy tablettát és 110,6 kg marihuanát.

3. Bosznia és Hercegovina határőrsége: a Határrendőrség

Az Állami Határszolgálatkal kapcsolatban (mely később a Határrendőrség nevet vette fel) az ENSZ és IPTF (International Police Task Force) stratégiai elgondolása az volt, hogy (a SIPA és a Biztonsági Minisztérium mellett) létrehozzon még egy országos hatáskörű rendvédelmi szervet.

A Határrendőrség lett az első több nemzetiségű rendvédelmi szerv Boszniában. Működését 2000-ben kezdte meg. Akkor az országhatár 10 %-át ellenőrizte. 2002-re már a teljes zöldhatárt és a reptereket is ellenőrizte. Mára a legális határátkelők helyek 100 %-át, minden repteret rendszeres járőrszolgálatkal ellenőriz, és hajós egységek is felügyelik az 1.550 km-es határt. Jelenleg 55 nemzetközi határátkelők hely (beleértve a reptereket is) és 34 helyi határátkelők hely van (25 a horvátországi és 9 a szerb-montenegrói határon.)

A Határrendőrség feladata a határ megfigyelése, a határátkelők helyek és repterek ellenőrzése, a határhoz kapcsolódó bűncselekmények megelőzése, illetve felderítése, a felelős személyek felkutatása és a napi szolgálat során figyelembe véve az ország jogrendjét a bűnügyi események nyomozása.

A Határrendőrség országos szinten központosított szervezete folyamatos védelmet nyújt a túlzott helyi politikai beavatkozás ellen, bár amikor arról beszélünk, hogy a beavatkozás érzékelhető, akkor többségében magasabb vezetői szintről beszélünk. Azt szintén érdemes megemlíteni, hogy helyi ügyek és belső, a munkahelyek védelméhez kapcsolódó egyezkedések a Határrendőrség, a VÁM, a helyi politikai, üzleti, kulturális és etnikai érdekek mentén szinte folyamatosan terítéken vannak.

A Határrendőrség megvan a jogi háttere és szervezete, hogy mint rendőri erő tevékenykedjen a határok mentén, valamint jogosultsága a mélységi ellenőrzések végrehajtásához. A határőr területi szervek felépítésével kapcsolatban elmondható, hogy öt regionális hivatalra és egy a repterekért felelős hivatalra bontható.

A munkakörülményekkel kapcsolatban 2004 végén egy gyorsjelentés készült a nemzetközi és helyi határátkelők helyekről, mely megállapította, hogy azok többsége gyenge minőségű és nem felel meg az európai követelményeknek.

4. A határvonal megjelölése befejezetlen

1992-ig Bosznia a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság része volt. Később Jugoszlávia hivatalból kijelölt határok mentén felosztásra került, melyek előzőleg soha nem voltak fizikailag megjelölve. A határvonal fizikai kijelölése független és nemzetközileg elismert Bosznia és a szomszéd országok között soha nem valósult meg a terület egyetlen részén sem. Ennek oka az a számos objektív és szubjektív dolog, melyre a Határrendőrségnek nincs ráhatása, vagy csak nagyon csekély.

4.1. A határok megállapításáról

A tevékenység röviden a következő: az Államhatár Bizottság szakemberei a földhivatali nyilvántartások, régi térképek, adófizetési nyilvántartások és egyebek alapján azonosítják az országhatár minden egyes centiméterét. Amikor a határ azonosításra került, és az Államhatár Bizottság szakemberei elkészítették a térképvázlatokat mindkét szomszédos országban, a határegyezményt a felelős szervezeteknek, vagy azok képviselőinek alá kell írni. Amikor pedig már mindkét ország parlamentje jóváhagyta az aláírt egyezményt, csak akkor kezdődhet a határmegjelölés folyamata.

4.2. A Horvátországgal közös határőrség

A Horvátország és Bosznia-Hercegovina közötti határegyezményt a két államfő 1999-ben aláírta. Vagyis mindkét ország Államhatár Bizottsága megállapította a határvonalat és aláírták a térképeket. A dokumentumok alapján két kis sziget – Veliki Skolj, Mali Skolj – valamint a Klek félsziget csúcsa Boszniához tartozik. Ezen határegyezményt viszont egyik parlament sem ratifikálta.

2006. év huszonegyedik hetében a Horvát Állami Határbizottság egy dokumentumot küldött Bosznia és Hercegovina Miniszterek Tanácsának új tényekkel, melyekkel bizonyítani kívánta, hogy a szigetek és a Klek csúcsa Horvátországhoz tartozik. A bosnyák határbizottság elemezni fogja az átvett dokumentumokat, és május végéig megküldi véleményét a Miniszterek Tanácsának. A Miniszterek Tanácsa a jelentés alapján ad választ a horvát Kormánynak, hogy hajlandóak-e újra tárgyalni az ügyről, vagy sem. Az okok, amiért mindkét ország magáénak akarja ezeket a területeket, azonosak: gazdasági, politikai és stratégiai fontosságú.

A horvát Kormány azt tervezi, hogy hidat épít a Peljesac félszigetről a szárazföldre és így összeköti területeit. Boszniának viszont szüksége van nyílt tengeri kijáratra a nemzetközi vizek felé. Annak érdekében, hogy elérjék céljukat, mindkét országnak szüksége van az említett kis szigetekre. Az pedig nagyon valószínűtlennek látszik, hogy bármelyik ország könnyedén lemondana róluk. Mivel ezen megbeszélések eredménye nagyon fontos mindkét ország számára ez egy nagyon érzékeny kérdés.

4.3. A szerbiai és a montenegrói határ

2006. huszonegyedik hete óta Boszniának van még egy szomszédja. A május 21-i referendum szerint Montenegró állampolgárai a függetlenségre szavaztak, a kiválásra a Szerb-montenegrói Államszövetségből. Fontos megemlíteni, hogy minden problémás terület és megbeszélésre váró kérdés a volt szerb-montenegrói határral kapcsolatban megmaradt a szerb határ mentén is. Éppen ezért semmilyen változásra nem lehet számítani szerb oldalról Montenegró függetlenné válását követően sem. Ezidáig a montenegrói kormány részéről nincsenek tiszta jelzések a határügyekkel kapcsolatos álláspontjukról.

4.4. Néhány gyakorlati gond a megoldatlan problémák miatt

- Gondot jelent a tények megállapítása a határesemenyekkel kapcsolatban (nem tisztázható sok esetben, hogy az adott tevékenység határsértés-e, vagy sem, mivel a

gyakorlatban nem meghatározható kinek a területén kezdődött az esemény, egyáltalán megvalósult-e a határsértés a másik ország területén);

- Nehéz a tájékozódás a terepen, különösen a határőrök mozgási területének meghatározásakor (a Határrendőrség általános működési területe, a határsáv mélysége, a személyek mozgásának speciális engedélyhez kötött területe, és hasonló);
- Az állampolgárok nem tudják megállapítani a határvonal pontos helyét, mivel az nincs is megjelölve, gyakran ez az oka a határrend-sértésnek és a szabálysértéseknek a védett övezetekben;
- Nem lehetséges állandó és ideiglenes járőr útvonalak kialakítása mivel a határvonal nincs megjelölve;
- vannak területrészek, melyek úgymond „senki földje” és vannak olyanok, melyeket mindkét ország magáénak követel (PI: egyes szigetek a Drina folyón, melyen mindkét ország határőrei járőröznek.);

5. Befejezés

Tanulmányomban néhány fontos témakör kiemelésével zárom. Mintegy krízist követő természetes fejlődési folyamat része a jövőben Bosznia-Hercegovina rendvédelmi szerveinek át kell venniük – teljes felelősséget megvalósítva – a helyi fennhatóságot. Az már látható, hogy a katonai jelenlétet 2007-ben csökkenteni kell és a misszió is befejezi tevékenységét 2007 végén. A Nemzetközi Közösség is csökkenti jelenlétét Boszniában 2007 folyamán. A megjelöletlen határvonalakhoz kapcsolódó fent említett problémák megoldása nem része a misszió mandátumának, illetve nem feladata sem az EUPM-nek, sem a bosnyák Határrendőrségnek. A gyakorlatban ez a probléma a bosnyák Határőrség napi munkájában sok gondot okoz.

Magasabb szintű nemzetközi hatóságok kötelessége, hogy felismerjék ezt a problémát és felgyorsítsák a folyamatokat. A határvonal fizikai megjelölésének befejezése is egy jele lenne egy független országnak.